

Bo Åke Adamsson, f. 1941

Skulpturer, reliefer & målningar

Bo Åke Adamssons konstnärskap finns utförligt beskrivet i boken *Bo Åke Adamsson, Målare, skulptör och grafiker*, Hera förlag 2002. Text Teddy Brunius, Helena Riviére, Lorens Lyttkens.

[Vi återger ett kort utdrag](#), s 13, 14 och 16 av Teddy Brunius text, samt s 166-167, *Biografi – Utställningar – Fakta*.

Konst i Sala kommun av Bo Åke Adamsson. Utomhuskonst som du kan se när som helst och inomhuskonst som är tillgänglig när respektive lokal är öppen och ingen annan aktivitet pågår:

- Kumla
  - [Tärnabadet, skulptur](#)
- Sala
  - [Bergsmansgatan 14-16, väggreliefer](#)
  - [Bergsmansgatan – Hyttgatan, väggreliefer](#)
  - [Bergsmansgatan – Trädgårdsgatan, väggrelief](#)
  - [Domus/Galleri Sala Torg, väggskulptur](#)
  - [Folkets Park, väggreliefer, målning](#)
  - [Gruvgatan 3, skulpturer](#)
  - [Jakobsbergsgården, fristående relief](#)
  - [Järnväggsgatan 7 A, entréhall vårdcentralen och folktandvården, skulptur](#)
  - [Kristina kyrka, ljusbärare](#)
  - [Mikaelsgården, väggreliefer](#)
  - [Norra Esplanaden 5, skulptur](#)
  - [Rådmansgatan 4, gatuskylt](#)
  - [Salabostäder, Brunngatan 31, väggrelief](#)
  - [Sala sockenkyrka, minneslunden, skulptur](#)
  - [SORF, skulpturer, målning](#)
  - [Trädgårdsgatan 12, reliefer, väggmålningar](#)
  - [Väsbygatan 5, väggrelief](#)
- Tärna
  - [Tärna kyrka, oljemålningar, ljusbärare](#)

Utdrag ur boken Bo Åke Adamsson, Målare, skulptör och grafiker

Hera förlag 2002. Text Teddy Brunius, Helena Rivière, Lorens Lyttkens.

S 13, 14 och 16 av Teddy Brunius text, samt s 166-167, *Biografi – Utställningar – Fakta*.

Bo Åke Adamsson

Konstnären i Tärna kyrkskola

av Teddy Brunius.

Sydväst om Sala, halvannan mil mot Enköping ligger Tärna. I den gamla kyrkskolan har Bo Åke Adamsson sitt hem och sin arbetsplats. Dit kom han 1967, tjugusex år gammal, och i den valda miljön har han sedan verkat som konstnär.

Under århundraden var konstnärens roll i samhället att vara hantverkare, att på bästa sätt vara till lags för dem som betalade, furstar, aristokrater, finansierare, korporationer. Mestadels var konstnärer av bondesläkt eller hantverkarfamiljer. Detta ändrades under artonhundratalet. Då fanns bland konstnärerna inte bara folk från lägre samhällsklasser utan också från aristokratiska familjer och andra framträdande familjer. Så uppstår den klasslösa gruppen av bohemer, konstnärer som inbördes lojala vill skapa egna normer för sin konst, antingen som genier eller ständigt oförstådda.

Konstföreningar, stat, landsting, kommuner försökte efter förmåga knyta denna tredskande grupp i samhället till sig, men den marknaden var liten. Konstnärerna fortsatte att ha krav på frihet i skapandet med all den ekonomiska otrygghet detta innebar. Den viktigaste kanalen till den konstintresserade allmänheten var konsthandeln och konstgallerierna, och så är det fortfarande.

Bo Åke Adamsson

I USA knöts många fria konstnärer till universitet och colleges som lärare i konst. Så också i Sverige vid sidan av etablerade konsthögskolor. För en tid var detta Bo Åke Adamssons uppgift i den svenska kulturen. I mer än tio år var han bildlärare vid Tärna folkhögskola. Några av hans elever från den tiden har lyckats väl på den konstnärliga banan. Han var också anatomi-lärare vid Örebro konstskola 1987. Då och då har han haft konstunder-visning hemma i Tärna. Uppdrag av den här arten är viktiga för en konstnärs överlevnad i vår tid, i vårt land. Men det var fri konstnär han ville vara. Bo Åke Adamsson hör till den stora generationen med födelseår under andra världskriget, 1941. Den var den första generationen i ett land på väg att omvandlas och moderniseras och det är inte ovanligt att konstnärer som han kunnat ge nedlagda skolor nya funktioner runt om i Sverige. Med praktiskt handlag sköts byggnaderna och blir en värdefull del av kulturlandskapet. Det som var ett äventyrligt experiment i livsföringen för Bo Åke Adamsson, född på Söder i Stockholm, Brännkyrkagatan i Maria församling, har blivit en bestående livsform.

Han har under årens lopp renoverat, köpt till och byggt om i ständig strävan att förbättra, för att skapa en harmonisk livsmiljö för sig och hustrun, för barnen, för hundarna, för ridhästarna, påfågeln och alla övriga "husdjur" som av och till bebor den Adamssonska gården. Där finns god plats för familjen och arbetet, sex hundra kvadratmeter. Även hans intresse för bilar och andra motordrivna fordon har resulterat i om- och tillbyggnader. I Tärna har han funnit sin idealiska arbetsplats. I harmoni med sig själv och sin omgivning får han här utlopp för sin nyskapande kreativitet.

Bo Åke Adamsson

Hans utbildning som konstnär har styrts av egna impulser. Han gick i folkskola på Söder, undervisades en tid på Konstfacks aftonskola, och läste in realexamen på Medborgarskolan. Det är hans skolutbildning, och därifrån har han gått vidare på egen hand. I hans konst har litteraturen en stor plats. Han illustrerar gärna klassiska diktverk.

Han berättar att han som sexåring fann sin mors oljefärger i en kartong, men dem drömde han bara om tills han på 10-årsdagen fick dem i present och började använda dem spontant och egensinnigt. Redan som fyraåring ritade han ständigt. Hans morfar hade i en olycka blivit invalid och ägnade sig åt munmåleri. I hemmiljön fanns andra som ritade och målade och det uppstod tävlingar i konst. När han var tolv år, fick han i skolan uppsatsämnet: "Vad jag skall bli när jag blir stor". Han skrev uppsatsen med ett enda ord: "Konstnär!" Uppsatsen lämnades in, och Bo Åke bad om ett nytt papper, och så satte han i gång att teckna.

På Flemmings antikvariat vid Brunkebergstorg, intill Färg och Forms galleri, köpte han då han var tolv år en bok om Isaac Grünewald. 1953 inköpte han en bok om dansken Palle Nielsens grafik, träsnitt och linoleumsnitt, med bilder från andra världskriget. I femtonårsåldern begav han sig om söndagarna till ölkaféerna, satt på Dramatens trappa, begav sig upp på Skansen, och fyllde sitt ritblock med ögonblicksbilder från folklivet eller porträtt av den publik som frekventerade dessa platser. Han gjorde reklamteckningar för resebyrån Nyman & Schultz. Hans uppdrag var att teckna olika turistmål i Stockholm. Det blev en riktig katapultstart för hans artistiska karriär.

Bo Åke Adamsson

1967

1979

1982

1985

1999

BIOGRAFI UTSTÄLLNINGAR FAKTA

BIOGRAFI: Målare, skulptör, grafiker, född i Stockholm 1941.

STUDIER: Real Academia de Bellas Artes i Barcelona, 1963–1967, vidareutbildning i bronsgjutning vid Konstakademien i Stockholm 1975, 1976, 1977.

UTMÄRKELSER OCH STIPENDIER: Juan Sedo Peris Mencheta 1965 (1:a pris). Konstakademins lilla arbetsstipendium 1975. Representerad i Gustav VI Adolfs samlingar. Carl XVI Gustafs samlingar, Aguélimuseet, Västerås Konstmuseum, Statens Konstråd, Västmanlands Läns Landsting, Kulturstipendium, Sala Kommun 1993.

ARBETEN FÖR OFFENTLIG MILJÖ: Aguélimuseet 1968, Tärnabadet 1970, Ransta Skola 1971, Domus Sala 1973, Västra Sjukhuset Västerås 1977, Kista Stockholm 1980, Vårdcentralen Sala 1982, Heby Sjukhem 1983, Statistiska Centralbyrån, Garnisonen Stockholm 1984, Länspolischefen Västerås 1984, Kaplanen Servicehuset Sala 1984, Smälteryds Kriminalanstalt 1984, Rådhuset Sala 1984, Salaortens Ryttaförening 1984, Sala Sparbank 1985, AMU center Västerås 1985, Sala Sockenkyrka 1986, Kvarteret Gruvdrängen Sala 1986, Stiftelsen Salabostäder 1986, New York utsmyckning av kupol Greenwich, New York utsmyckning järnrelief Greenwich 1987, Mikaelgården Sala 1987, Högskolan Västhagen Sundsvall 1988, Kontorshus Riksbyggen Halmstad 1988,

Sparbanken Mälardalen 1989, Täljstenen Sala 1989, Pålsbo Halmstad 1990, Jakobsbergsgården Sala 1991, Stora Väsby Slott borggården 1992, Kvarteret Traktorn Ransta 1992, DN/EX Akalla 1993, Sala Tingsrätt 1993, Lantmännen Örebro 1993, Klara Strand, Skanska Stockholm 1994, Sveriges Riksdag 1995, Alviks Torg Stockholm 1998, Folkets Park Sala 1999.

OFFENTLIGA GRAFISKA UPPLAGOR (Stentryck: Rolf Janssons litografiska anstalt Wikmanshyttan): Stenmarksfonden 1988, Gunde Svahn Fonden 1989, Orkidékampanjen Iogt-Nto 1994, Kungafonden Lions- Och Scoutrörelsen 1995.

SEPARATUTSTÄLLNINGAR: Ateneo Barcelones, Arte de Barcelona 1965.

Aguélimuseet Sala, Galleri Hill Rättvik, VBB Stockholm 1969, Åsalongen Västerås 1970, Galleri Linnaeus Stockholm, NWT Karlstad, Konstcentrum Uppsala 1972, Galleri Pan Linköping 1974 och 1975, Kavaletten Uppsala, Galleri Pan 1976, Atelier Bleu Paris, Galleri 17 Stockholm, Aguélimuseet Sala 1977, Galleri Pan Linköping 1979, Galleri Gamla Stan Malmö 1979, Västerås Konstmuseum 1981, Galleri Nykvarn Västerås 1983, Dubergska Gården Motala 1983, Galleri Pan Linköping 1984, Studsvik 1984, Florida 1984, Galleri Bengtsson 1985 och 1986, Galleri Nykvarn 1986, Konserthuset Helsingborg 1987, Rådhuset Norrtälje 1987, Arboga Konstförening 1987, Strandgalleriet 1987, Galleri Pan Linköping 1988, Galleri Nykvarn Västerås 1989, Black & White Art Stockholm 1990, Aguelimuseet Sala 1990, Åsalongen Västerås 1992, Galleri Böljan Fiskebäckskil 1992, Strandgalleriet Stockholm 1992, Kungsörs Galleri 1992, Art 21 Norrköping 1992, Polishuset Göteborg 1993, Galleri Sjöhästen Nyköping 1993, Galleri Pan Linköping 1993, Galleri 101 Malmö 1994, Strandgalleriet Stockholm 1994, Polishuset Stockholm, Rikspolisens 1995, Sveriges Riksdag 1995, Galleri Nykvarn 1995, Tidö Slott 1995, Dubergska Gården Motala 1995, Långedrag Göteborg 1996, Galleri S:T Gertrud Malmö 1996, Svensk konsthandel Uppsala 1996, Åsalongen, Västerås 1996, Strandgalleriet Stockholm 1996, Galleri Pan Linköping 1997, Belini Society Cannes Frankrike 1997, Galleri Galaxy Göteborg 1997, Galleri OHLén Stockholm 1997, Alvik Strand Stockholm 1998, Folkets Park Sala 1998, Hyttan Avesta 1998, B:Fors Stockholm 1999, Gallery in the Sky, New York 2000, Galleri Blå, Linköping 2001, Galleri Max, Ystad 2002, B:Fors, Stockholm 2002.

SAMLINGSUTSTÄLLNINGAR: Galleri Brinken Stockholm 1959, 1960, 1961, 1962, Unga Tecknare Nationalmuseum 1960, 1961, 1962, Sala Gaspar Barcelona 1967, 1:a Bional International en el Salon Nautico Barcelona 1967, Ort, ABF-huset Stockholm 1969, Köpings Museum, Eskilstuna Konstmuseum 1977, Västerås Konstmuseum 1980, Konstfrämjandet Stockholm 1984, Sollentuna Art Fair 1986, Galleri Gripen Karlstad 1986, Frankfurtmässan 1987, Sollentuna Art Fair 1987, Sundsvall Art Fair Mässan 1988, Dalecarlia Art Fair 1990, Kulturhuset Stockholm 1990, Dalecarlia Art Fair 1991, St. Maximin Frankrike 1993, Randers Danmark 1995.

Tärnabadet, skulptur

Konstnär Bo Åke Adamsson, f. 1941

Titel Lek

År 1970

Teknik Lackerad järnplåt
på betongsockel

Placering Tärnabadet,
Hustavägen 4, Sala

Bo Åke Adamsson: Skulpturen invigdes samtidigt som Tärnabadet i maj 1970. En familj som leker med en boll.

Längst upp fanns bollen, men den är borta. Figurerna svetsade jag hos Göte Mejstedt. Jag var ofta på Maskinfabriken och där gjorde jag bollen med en Pullmaxsvets för att kunna göra runda former. Jag gjorde flera bollar som försvann, så nu har jag gett upp.

Sala Allehanda 14 maj 1970:

Skulpturen ger olika intryck från olika vinklar. Rörelse. Som en film

Bergsmansgatan 14-16, väggreliefer

Bo Åke Adamsson, Väggrellief, mot Bergsmansgatan.

Bo Åke Adamsson: *Många av mina gestalter har jag hämtat från 1600-1700-talet. Min utgångspunkt har alltid varit tecknandet. Jag ritat upp motivet direkt på järnplåten med en vit marmorkrita. Motivet måste hålla ihop, vilket sker med linjer och blomrankor runt och mellan figurerna. Plåten är 2-7 mm beroende på reliefens storlek. Skär med skärbrännare och använde ibland migsvets för hopfogning av olika delar. Jag har alltid varit inspirerad av Goya och hans teckningar och målningar. Inte minst vid min utbildning i Real Academia de Bellas Artes i Barcelona.*

Bo Åke Adamsson, *Tredelad väggrelief*, inne på gården Bergsmansgatan 14-16.

Bo Åke Adamsson: *Jag tecknar först på plåten med vit marmorkrita. Gassvetsen ger knotriga kanter som man kan behålla som en rå effekt eller slipa och fila bort. Den här reliefen, vid kvarteret Hyttmästaren, har tänkta gruvmotiv från Sala i äldre tider. Till höger en vinsch i gruvdriften. Allt skildrat med en konstnärs frihet.*

Bo Åke Adamsson, *Väggrelief*, mot Hyttgatan.

Bergsmansgatan – Hyttgatan, väggreliefer

Bo Åke Adamsson, Väggreliefer, ryttare och jägare.

Bo Åke Adamsson: *Ryttare och till höger jägare.* Jag var och är mycket inspirerad av Goya. Spansk konstnär som levde 1746-1828. Under min konstutbildning tog jag tåget från Barcelona till Madrid. Då, på 1960-talet, var tågen fortfarande skakiga med enkla sittbänkar av träribbor. Jag var nio dagar med skissblock på Pradomuseet och studerade Goya noggrant. Sov någon natt under en bro. Sista dagen blev jag erbjuden att sova över på museet! Men då var jag på väg tillbaka till Barcelona.

Bergsmansgatan – Trädgårdsgatan, väggrelief

Bo Åke Adamsson, Vägreliefer i lackerad järnplåt.

Bo-Åke Adamsson: *Figurerna till vänster är gruvfogden och hans medhjälpare med spö och hund. Andra halvan skildrar gruvarbetaren och hans hustru på väg hem efter arbetet. Hon har en korg och en annan börda.*

Ur boken *Bo Åke Adamsson, Målare, skulptör och grafiker*, Hera förlag 2002. Texter av Teddy Brunius, Helena Rivière, Lorens Lyttkens, sid 58:

Hans verk är originella och självständiga, uttrycksfulla och suggestiva. De utstrålar vitalitet.... En ständig inspiration för honom är Sergel och Goya. Modernitet och tradition finns i hans konst.

Salabostäder, Brunnsgatan 31, väggrelief

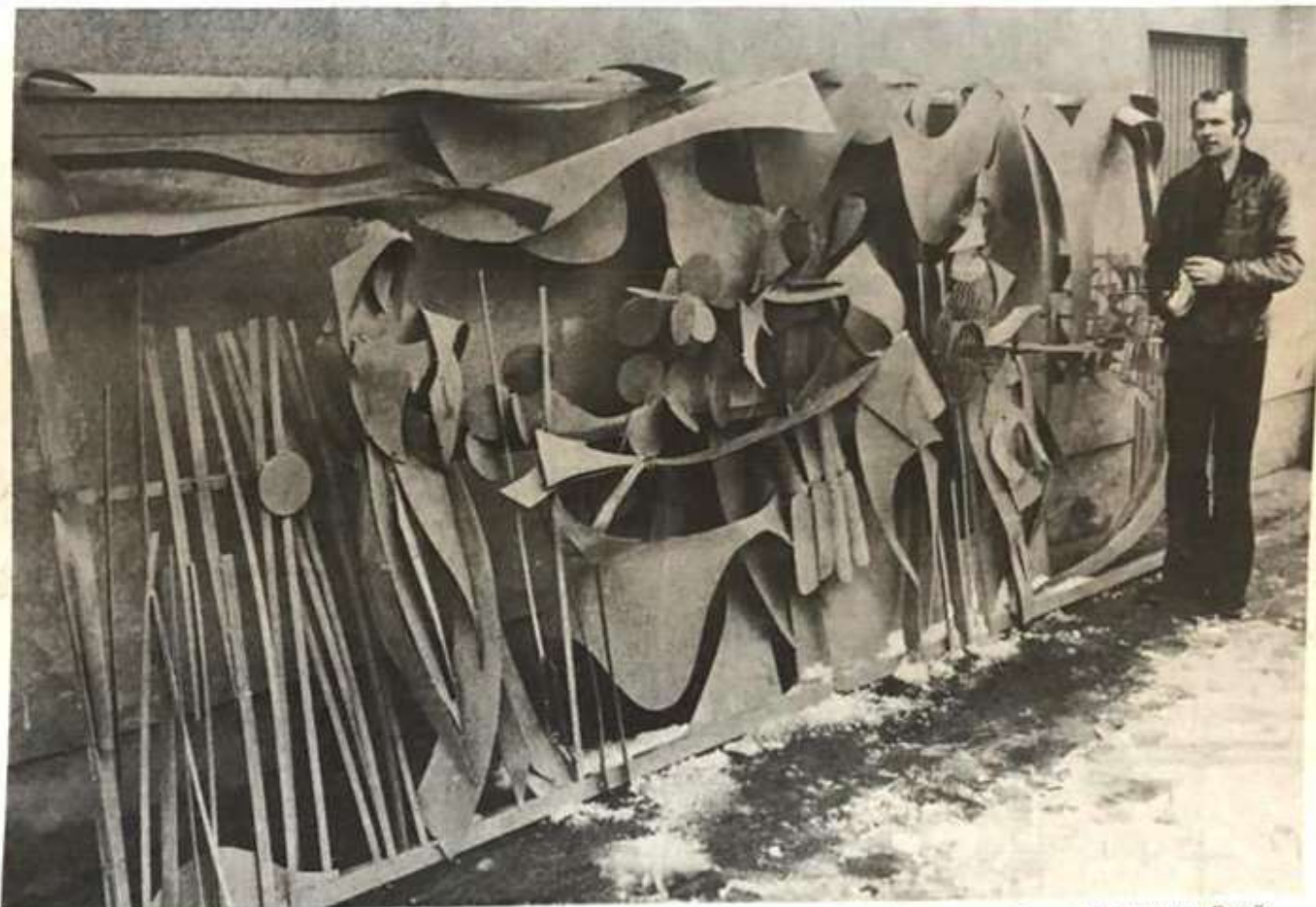
Bo Åke Adamsson, *Väggrelief*, lackerat järn 1986. Salabostäders entré, Brunnsgatan 31.

Bo Åke Adamsson: *Jag har alltid gillat hästar. Red första gången på en ardenner när jag var 8-9 år. Den här reliefen är byggd i flera lager. Nutid. Landskap, flykt, ryttare med vimpel. Grafiskt tänkt med linjer och streck.*

Ur boken *Bo Åke Adamsson, Målare, skulptör och grafiker*, Hera förlag 2002. Texter av Teddy Brunius, Helena Rivière, Lorens Lyttkens, sid 73:

I sitt konstnärskap är Bo Åke Adamsson starkt uttrycksfull med tecknade, målade och skulpturala figurer i ställningar och åtbörder, som ger illusion av rörelse och upprörda dramatiska stämningsslägen.

Domus/Galleria Sala Torg, väggskulptur

Konstnären Bo Adamsson med en av de fyra sektioner, som skall pryda nya Domhushusets yttervägg mot St. Torget. Det är en relief i plåt, som just blåstrats och sprutförsänkats vid Sala Galvan, men som skall färgsprutas i svart, innan den är klar att monteras på plats.

MONUMENTAL RELIEF TORGKONST

Nya Domus i Sala vid Stora Torget närmar sig fullbordan. Den 17 maj sker invigningen och då skall också fasaden mot torget prydas av en utsmyckning av konstnären Bo Åke

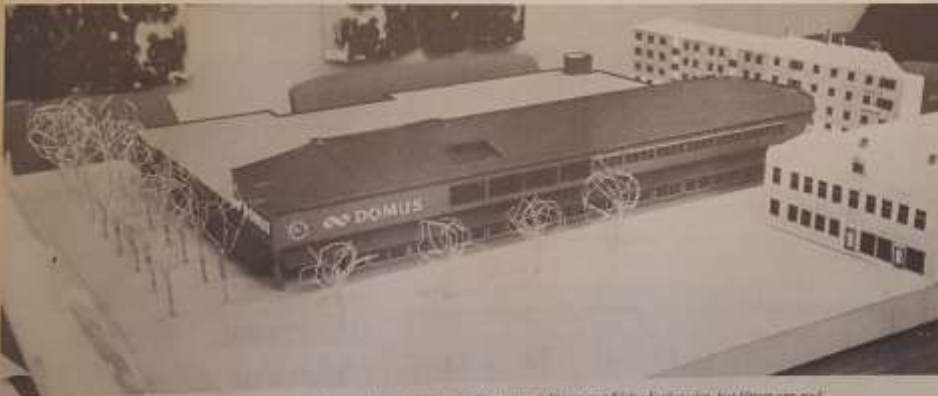
Adamsson, Tärna. Det blir en relief i plåt i fyra sektioner, som tillsammans avses vara en syntes av konstnärens intryck av salabygden.

Forts. sista sid.

3

Sala Allehanda våren 1973.

Bo Åke Adamssons väggskulptur 1973 på Domusvaruhuset vid Stora Torget har varit nedmonterad sedan gallerian Sala Torg öppnade. Kommer den upp igen? På samma eller annan plats?

Nya Domus-varuhuset, sett från torget. Fasaden mot Stora torget, byggen mot Södra Esplanaden, har låtsats upp med stora skyltfönster utöver sådant. Ett tillstånd saknar torget, gör att byggnaden sträcker in i själva parken.

Så här skall Domus se ut

Nu finns en modell på det kanske viktigaste byggnationen — av stadsutvecklingen — i Sala i modellen till. Det gäller nya Domus-varuhuset i kvarteren G6B, d. v. s. den byggnad som skall fylla ut tomrummet efter gamla stadskontoret. Stadsarkitektkontoret Bek modellen och utställningen häromdagen. På detta material skall Kommunens Värdmänniska granska utställningen och byggnationen. Modellen ställs ut för allmänheten i varuhuset Domus varuhuset d. 9. m. i dag.

Det är K.F.'s arkitektkontor i Stockholm som arbetat fram modellen. Man har inte bara byggt upp Domus-varuhuset i modellen utan även planerat ut byggnationen i omgivningarna kvarteret för att man skall kunna få en bild av hur nya Domus sett ut i miljö. Befvägningen kring Stora torget och Södra Esplanaden är väl inte förklarad. Därför är det viktigt att ett nytt bygg i centrum i höggradigt sätt utformas efter

gatorna i staden. Detta har K.F.'s arkitektkontor också lagt hänsyn till. Vissa av de nya byggnaderna skall ha ett uttryck som den här som till exempel byggnaden i Stora torget är väl det som mest passar för att byggnaden ska ha en miljö.

Det för sig själv som kan bli många intressanta förhållanden i kvarteren G6B.

Forts. sidan 1

1 Forts. från sid. 1

Det finns ju sådana exempel på andra håll. Mot Stora torget uppförs varuhuset i två våningar. I övrigt blir det endast en våning. Man förbereder dock en andra våning men när denna skall uppföras är inte klart.

Enligt modellen har arkitekterna tillmötesgått kravet från Sala kommun om att fasaden mot Stora torget skall lättas upp med skyltfönster. Dessutom blir det en fönsterrad på andra våningen. Här blir det också någon form av utsmyckning som skall täcka en rad ventilationsgaller. Konstnären Bo Åke Adamsson, Tärna, har fått i uppdrag att utföra utsmyckningen.

En rad skyltfönster blir det också mot Södra Esplanaden. Här, liksom på fasaden mot Stora torget, bygger man ut skärmtak.

Varuhusets entré blir i hörnet mot Stora torget—Norrbygatan. Personalingången placeras i hörnet mot Gruvgatan—Bråstagatan. Varuintaget med inbyggd lastkaj förläggs till Gillegatan, mitt emot Stads-hotellet varuintag. Den inbyggda lastkajen gör att inga transportbilar behöver stanna på Gillegatan för lastning resp. lossning.

Fasaden mot Bråstagatan blir den tråkigaste. Ett par fönster i varje hörn — i övrigt endast en slät vägg. Men en rad lyktor, som skall fästas på själva väggen, kanske lättar upp.

Det nya Domus-varuhuset skall uppföras i rött tegel med röda fogar. På håll ger fasaden intrycket av en hel, slät yta.

Försäljningsavdelningen upp-tar naturligtvis det största utrymmet i det nya varuhuset. Serveringen har lagts in mot Södra Esplanaden och lagerutrymmen längs Gillegatan och Bråstagatan.

Under byggnationen, som enligt planerna skall starta den 15 april, finns förslag på att Stora torgets södra körbana avstängs för trafik. Om så blir fallet kommer trafiken på den gatan sannolikt att stoppas för gott. Torgets södra körbana, liksom Norrbygatan och Södra Esplanaden skall enligt generalplan och stadsplaner bli gågator. Därför finns det knappast någon anledning att avstänga torgets södra körbana temporärt.

Qent

Sala Allehanda 7 juli 1987. "Flanören" Anders Ljung raljerar under rubriken *En tur genom det konstnärliga Sala:*

Många salabor tänker på Bo Adamssons skulpturer när offentlig konst kommer på tal.
Adamsson i Tärna kyrkskola har gjort figurerna vid Kaplans servicehus, de knäppta bronshänderna i Sockenkyrkans minneslund och skulpturerna på Domus-fasaden.
När han plockade skrotbitar i plåtverkstaden undrade en av verkstadskillarna om Adamsson gjort skulpturen på Domus-fasaden.
— Det kan ju inte vara så svårt göra sånt där, fortsatte verkstadskillen. Man tar bara en massa plåtbitar, strör ut bitarna på golvet, kopplar på starkströmmen igenom dem, så sveisar de ihop sig själva.

Sala Allehanda 2 januari 1980:

Bo Åke Adamsson: Galleriahuset (Sala kommun).

Galleriahusets konst

Konstnären *Bo Åke Adamsson* är välkänd för Salaborna och representerad på många håll i staden. Hans största och mest iögonenfallande skulptur är den dekorativa historiska resumén över torghandeln i Sala. Den kom på plats i samband med att Domusvaruhuset färdigställdes 1973 och består av totalt 120 kvm stålplåt.

Ur Kulturvandra i Sala 2008

Folkets Park, väggreliefer, målning

Bo Åke Adamsson, *Reliefer i lackerad plåt och oljemålning.*

Bo Åke Adamsson: *Historik, nöjesliv, teater, dans, musik, kabaré och gycklare. En oljemålning och sex reliefer i lackerad järnplåt. Folkets Park 1999, i trappan från entré till dansgolv.*

Bo Åke Adamsson, *Väggreliefer, gruvmotiv och stadsbild.*

Bo Åke Adamsson, *Väggreliefer, gammal och modern dans.*

Bo Åke Adamsson, *Väggreliefer, musik och gycklare.*

Bo Åke Adamsson: *När jag gjort relieferna ville de på en annan vägg ha något på ytterligare "som man inte kunde göra sig illa sig på". Så jag försökte måla som en relief. Parkens välvda fasadprofil. En vänstersida med äldre människor och en modern sida till höger.*

Gruvgatan 3, skulpturer

Bo Åke Adamsson, *Skulpturer i lackerad järnplåt* 1984
Höjd 124 resp. 135 cm. Gruvgatan 3, vid entrén till Kaplanens gårdssida.

Bo Åke Adamsson: *Skulpturerna är inspirerade av 1600-1700-talet.*

Sala Allehanda 7 juli 1987. "Flanören" Anders Ljung raljerar under rubriken *En tur genom det konstnärliga Sala:*

En av Bo Adams-
sons skulpturer på
grindstolpen till
Kaplanen. Järn-
skrot, anser många
salabor. Kommun-
politiker undviker
att tala om konst
som skrot, men är
desto snålare med
anslagen för konst-
inköp.

Vid Kaplanens entré, Drottninggatan 10, finns väggtexten med Bo Åkes egna fantasibokstäver. Han studerade bl.a. typsnitt på Bergs reklamskola 1961 – 1963.

Jakobsbergsgården, *fristående relief*

Bo Åke Adamsson, *Fristående relief*, lackerat järn.

Bo-Åke Adamsson: *Jag ville skapa något som var positivt och glädjande för de som bor på Jakobsbergsgården. Några figurer som spelar gitarr, dansar, skjuter med pilbåge, gungar. Min mamma bodde där ett tag.*

Ur boken *Bo Åke Adamsson, Målare, skulptör och grafiker*, Hera förlag 2002. Texter av Teddy Brunius, Helena Rivière, Lorens Lyttkens, sid 58:

Hans verk är originella och självständiga, uttrycksfulla och suggestiva. De utstrålar vitalitet.... En ständig inspiration för honom är Sergel och Goya. Modernitet och tradition finns i hans konst.

Kristina kyrka, *ljusbärare*

Bo Åke Adamsson, *Ljusbärare*, Kristina kyrka 2018.

Bo Åke Adamsson: *Jag fick en förfrågan från kyrkan om att göra ett förslag till ljusbärare. Ett önskemål var att den skulle anknyta till Sala Silvergruva. Jag byggde en stiliserad modell i trä i skala 1:1 av Christinaschaktet med några av orterna. Några representanter från Kristina kyrka kom ut till Tärna och blev förtjusta i förslaget. Tommy Brantestig och jag åkte till Thulins skrot i Västerås och plockade ihop järn. Kapade, gjorde ljushållare, svetsade, lackerade. Den blev tung! Homogent järn med en platta i botten.*

Kristina kyrkas informationstavla:

LJUSBÄRAREN - bakgrund och symbolik

En plansch med Sala silvergruva i genomskäring gav idén till Kristina kyrkas ljusbärare. Kristinaschaktet och en större gruvgång bildade ett korsmönster bland alla andra gruvgångar.

Med idén om att låta gruvgångarnas mönster bli till en ljusbärare tog Sala församling kontakt med Salakonstnären Bo-Åke Adamsson. Han inspirerades av uppgiften och formade av gammalt järnskrot den ljusbärare du ser framför dig.

Ljusbäraren togs i bruk 1:a söndagen i Advent år 2001.

Ljushållarna med sina ljus är tänkta att symbolisera människor, som likt gruvarbetarna med sina facklor i mörkret sökte sig genom gruvgångarna inåt och uppåt mot ljuset ovan jord.

Silvermonogrammet högst upp på ljusbäraren är bokstäverna K R på grekiska, som är begynnelsebokstäverna i Kristus, världens ljus.

Det större ljuset en bit ned i ljusbäraren vill berätta om detta ljus, Jesus Kristus, som steg ner i vårt mörker för att skänka oss värme, tröst, framtidstro och hopp. Tänd gärna ett ljus för någon som behöver din omtanke och förbön. Be en bön och gå med Guds välsignelse.

Mikaelsgården, väggreliefer

Bo Åke Adamsson, *Väggreliefer*, Mikaelsgården 1987. Lackerad järnrelief.

Bo Åke Adamsson: *Den nedre är stor och tung. Viktigt att få blomslingor, bokstäver och figurer att hålla ihop. Bokstäverna i mitt eget typsnitt. Galvaniserad/försinkad och lackerad med metallack i vitt för att synas bra mot tegelväggen.*

Norra Esplanaden 5, skulptur

Bo Åke Adamsson, *Skulptur*, Norra Esplanaden 5.

Bo Åke Adamsson: *1968 ställde jag ut på Aguélimuseet. Jag ville göra något abstrakt och satte upp den här som ett blickfång. Materialet är hämtat från Iggesund. Rester från tillverkningen av en flistugg som jag omformade och svetsade ihop. Kanske vind och vatten.*

”...en skulptur skuren i stålplåt med uppåtsträvande bågformer sammanfogade i plan och trots det solida materialet ger skulpturen ett luftigt och lätt intryck. Den skall kunna ses från alla håll och avsikten är att placera den så högt att man får himlen som bakgrund.”

Sala Allehanda 15 mars 1968:

Blickfång för Aguélimuseet

SOM BLICKFANG för Aguélimuseets besökare är den ovan avbildade järn-skulpturen avsedd. Den har gjorts av konstnären Bo Adamsson, Tärna och Sala konstförening undersöker f.n. möjligheterna att förvärva densamma samt placera den i anslutning till entrégrindarna mot N. Esplanaden. Om planerna förverkligas är avsikten, att den skall vara på plats till den 24 mars, då Bo

Adamsson tillsammans med sin hustru Inger kommer att ställa ut på museet i Sala.

Det rör sig alltså om en skulptur skuren i stålplåt med uppåtsträvande bågformer sammanfogade i plan och trots det solida materialet ges skulpturen ett luftigt och lätt intryck. Den skall kunna ses från alla håll och avsikten är att placera den så högt att man får himlen som bakgrund.

Rådmansgatan 4, gatuskylt

Bo Åke Adamsson, *Gatuskylt*, lackerad järnplåt

Bo Åke Adamsson: *Väggfästet längst upp är en trasig harvpinne från en fjäderharv. Jag har inte gjort skylddelen med ordet Café.*

Sala sockenkyrka, minneslunden, skulptur

Bo Åke Adamsson, *Knäppta händer*, skulptur i brons 1970-talet, h 26 cm

Bo Åke Adamsson: ”*Knäppta händer*” är helgjuten i brons och väger åtskilliga tiotal kilo. Normalt gjuter man bronsskulpturer med 5-10 mm ”skal”. Förlagan gjorde jag i frigolit. Köpte volframtråd på Järnboden, monterade tråden på en klyka och anslöt ett 9 v batteri. Skar med den heta tråden i frigoliten. Förlagan vänd upp & ner i en box som sedan packades med oljebunden sand inför gjutningen hos Georg Sahlström i Kumla. Tre personer när man gjuter. Bronset 1050 grader, rinner som vatten.

Den här gjorde jag tidigt 1970-tal. En helt ny gjutmetod - Konstakademin var imponerade. Olle Baertling och Torsten Renqvist kom och tittade.

Jag hade den sedan hemma när några från Sala församling besökte mig och tyckte den skulle passa bra i minneslunden vid Sala sockenkyrka. Då var den gnistrande blank. Nu har den oxiderat och skulle behöva lite putsmedel, Häxan eller Autosol.

Knäppta händer i tyst bön

En bön med knäppta händer. En stilla stund av eftertanke, av tacksamhet över livet och vad det ger. Eller en bön om hjälp, om kraft att klara det svåra.

De knäppta bronshänderna står i minneslunden vid Sala sockenkyrka sedan 1987. Konstnären är Bo Åke Adamsson, bosatt i Tärna gamla kyrkskola utanför Sala.

Han är utbildad vid Real Academia de Bellas Artes i Barcelona på 1960-talet och vid Konstakademien i Stockholm.

Konstverk av Bo Åke Adamsson finns på flera platser i och runt Sala, bland annat vid Kaplanen och på Konsumväggen vid Stora torget.

□□□

Vad säger oss två knäppta händer? Händer, som arbetat

hårt och ges en stunds vila. Händer, som knäpps i bön.

Hos en människa berättar de om tillit och förtröstan, hos en annan om förtvivlan och desperation.

världen lämnas utanför i denna stund av stillhet och ro.

INGALILL FORSS NORBERG
0224-561 69

Två händer, tio fingrar flätas samman i en tyst dialog med Någon eller Något. En vädjan, ett tack. Ett eget rum skapas,

Två knäppta händer. Vid Sala sockenkyrkas minneslund finns dessa brons händer av konstnären Bo Åke Adamsson.

FOTO: JÖRGEN PETERSSON

SORF, skulpturer, målning

Bo Åke Adamsson, *Ystert språng*, relief i järnplåt.

Hästen på taket är i naturlig storlek.

SORFs emblem, skapat av Bo Åke.

Inne i ridhallen finns målning av ett hästhuvud, ca 2 m i diameter.

Trädgårdsgatan 12, reliefer, väggmålningar

Bo Åke Adamsson, *Fasadmålningar och relief*, Trädgårdsgatan 12.

Bo Åke Adamsson: *Reliefen skildrar olika episoder från 1600-1700-talen.*

Järnvägsgatan 7 A, entréhall vårdcentralen/folktandvården, *skulptur*

Bo Åke Adamsson, *Rascal*, bronsskulptur 1982..

Bo Åke Adamsson: *Rascal* var en kompis och skulptör från konstakademin i Barcelona. Skulpturen gjorde jag på 1970-talet vid studierna på Konstakademin i Stockholm. Skulpturen blev stulen två gånger under 1990-talet, men nu har den larm och skyddskåpa.

1975-1977 vidareutbildade Bo Åke sig i bronsgjutning vid Konsthögskolan på Skeppsholmen och på Konstakademin för K.G. Bejemark och Eberhard Hull.

Konstverket är f.n. nedmonterat på grund av om- och tillbyggnad av vårdcentralen/lasarettet. Det kommer på plats i ombyggda/nya lasarettbyggnaden 2022.

Väsbygatan 5, väggrelief

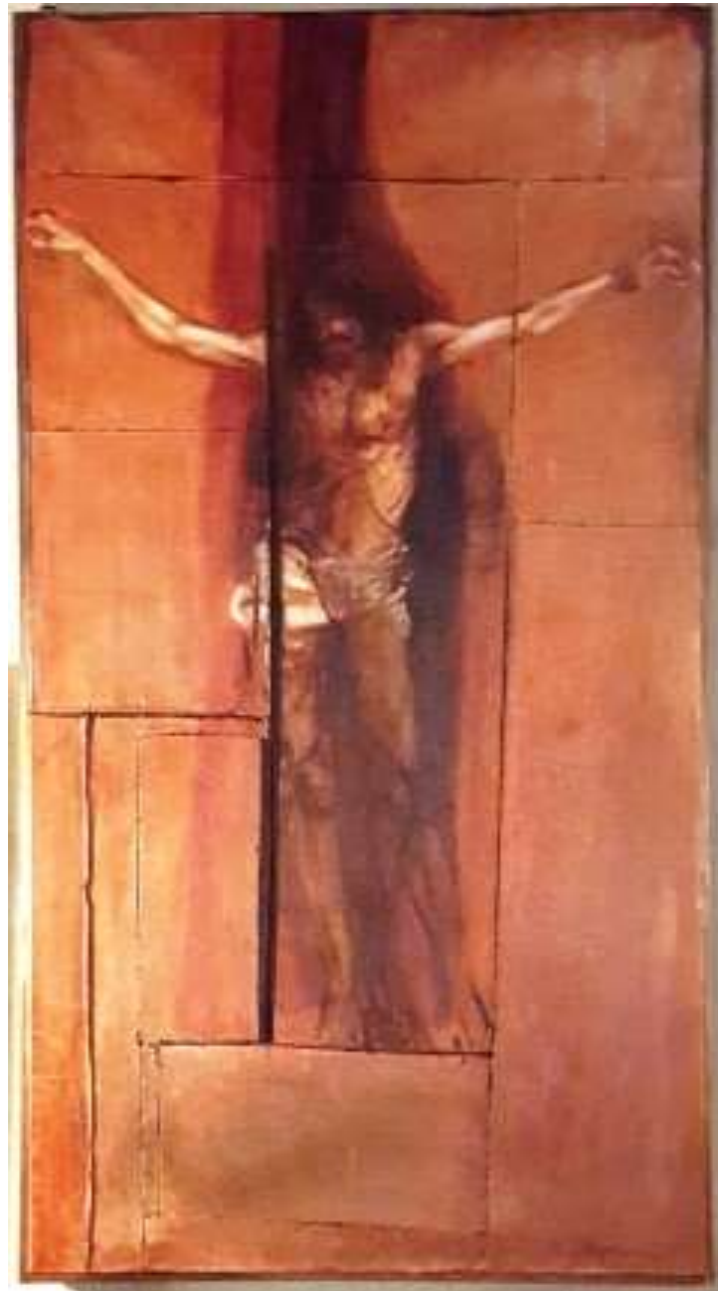

Bo Åke Adamsson, *Väggrelief*, gruvmotiv, ca 2 x 3 m.

Ur boken *Bo Åke Adamsson, Målare, skulptör och grafiker*, Hera förlag 2002. Texter av Teddy Brunius, Helena Rivière, Lorens Lyttkens, sid 57:

... människor och djur i rörelse, i kamp och vila. Hans gestalter har en dramatisk kraft i ställningar och åtbörder.

Tärna kyrka, oljemålningar, ljusbärare

Bo Åke Adamsson, *Jesus på korset*, oljemålning, ca 165 x 85 cm.

Bo Åke Adamsson: *Den här målningen gjorde jag redan på 1970-talet. En pojke i bekantskapskretsen ville prya hos mig i 14 dagar. Han var bland annat med på Maskinfabriken när jag svetsade på en skulptur. Vi åkte motorcykel dit, en Norton 850 cc. Pryoeleven var en smal kille med långt hår. En av dagarna i Tärna var han modell för den här målningen iklädd ett höftskynke av mina målartrasor. Kilramen är tung – gjord av 2 x 4 tum råplan. Målarduken hopsydd av spillbitar.*

Prästerna Sture Holmberg och Per Alkstål var hemma hos mig och såg målningen för 4-5 år sedan. Nu finns den på plats i Tärna kyrka efter lite kontakter fram och tillbaka med Riksantikvarieämbetet.

Bo Åke Adamsson, *Jesus tvagar Petrus fötter*, oljemålning

Bo Åke Adamsson: *Kyrkan hade ett önskemål om en målning med det här motivet. Diagonala strecken är "en strimma ljus" som faller genom rummet.*

Ur boken *Bo Åke Adamsson, Målare, skulptör och grafiker*, Hera förlag 2002. Texter av Teddy Brunius, Helena Rivière, Lorens Lyttkens, sid 23:

....de katalanska åren gav honom en särpräglad och i Sverige originell formgivning och färgställning. ...kunde denna stil förefalla exotisk och främmande, särskilt som hans figurer ofta är manieristiskt utdragna med små huvuden och teatraliska åtbörder.

Bo Åke Adamsson, *Ljusbärande ängel*, målad järnplåt, 1997.

Sala Allehanda 19 december 1994: *Vad är det för gestalt Bo Åke Adamsson har velat skapa, när han skurit och böjt plåtar och svetsat samman dem? – En ödmjuk gestalt, som förmedlar kärlek, säger han. - - - Kyrkoherde Monica Wirén: Vi kan vara glada för att Tärna kyrka får denna ljusbärare som är skapad med sådan respekt för kyrkorummet samtidigt som den är originell och ovanlig.*

Ljusbärande ängel ska smycka Tärna kyrka

TÄRNA
Lagom till sitt hundra år är för nu Tärna kyrka en ljusbärare. Den har dock inte den traditionella formen av en glob. I Tärna möts besökarna av en ängel på vars vingar de kan sätta sina tända ljus.
Den ljusbärande ängeln, skapad av Bo Åke Adamsson, invigs vid söndagens familjegudstjänst.

Historien bakom ängeln i Tärna kyrka började med en penningskiva till församlingen. Tärna kyrkoråd bestämde sig för att den skulle användas till något vackert och bestående att pryda kyrkorummet med.

Förslagen var många. Ett av dem handlade om en träskulptur, en dopängel eller medeltida förebild sitt hänga över dopfonten.

– Den tanken föll dock på att ängeln skulle skymma det vackra träkrucifixet, berättar kyrkoherde Monica Wirén.

Ljus för hopp och frid

I stället började man fundera på en ljusbärare, där kyrkobesökarna kan sätta de ljus de av skilda anledningar – det kan vara vid bön eller till minne av en avlidet person – vill tända.

– Under senare decennier har ljuset fått allt större betydelse för människor. Ljuset som symbol för hopp och frid är viktigt, säger Monica Wirén.

Skänker ljusängeln

Idén om en ängel släpptes dock inte. Och varför gå över än efter vatten – eller längre än tvärs över vägen efter en konstan? Bo Åke Adamsson tillfrågades om han kunde tänka sig att göra en ljusbärare i form av en ängel.

– Jag blev mycket, mycket glad över att få det förtröendet. I 31 år har jag bott här i Tärna, invigd kyrkan. Jag ville väldigt gärna, av kärlek till bygden, göra denna

ljusängel. Av samma skäl vill jag skänka den till kyrkan, säger han.

– Vad är då en ängel? Vad är det för gestalt Bo Åke Adamsson velat skapa, när han skurit och böjt plåtar och svetsat samman dem?

– En ödmjuk gestalt, som förmedlar kärlek, säger han.

Han har haft i stort sett fria händer när han skapat den ljusbärande ängeln.

– Eftersom den skänks till kyrkan och vi inte längre var beställare har vi mer varit rådgivare om till exempel hur hög den kunde få bli, säger Monica Wirén och tillägger:

– Jag tycker att denna ljusängel är både mycket vacker och mycket värdig. Vi kan vara glada för att Tärna kyrka får denna ljusbärare som är skapad med sådan respekt för kyrkorummet samtidigt som den är originell och ovanlig.

Änglar på glas

Tärna kyrka, vars nuvarande byggnad stod klar 1898, rymmer som de flesta andra kyrkor bilder och skulpturer föreställande änglar, dock inga mer framträdande. På de glasmålade kurfönstren kan man finna änglar hållande ankare, kors och kalk – alltså symboler för de kristna dygden: tron (kors), hoppet (ankare)

och kärleken (kalken).

Målas i svart och guld

Kyrkans nya ängel, ljusbäraren, är gjord av tvåmilimeters galvaniserad plåt. Ljusbälarna, en stor och 23 mindre, är helt enkelt små rörbitar. Till söndagens familjegudstjänst och invigning ska ängeln målas i svart och guld, allt för att ljusen ska få spela huvudrollen. De ska då tändas av barn, som också framför ett julspe. Kyrkoherde Monica Wirén predikar, barnkören medverkar och det blir musik på marimva och celesta.

INGALILL FORSS NORBERG
0224-561 69

Ängel av plåt. Så här ser Tärna kyrkas nya ljusbärare ut när den är nästan, nästan färdig. Till söndagens invigning ska den målas i svart och guld. Konstnären är Bo Åke Adamsson, själv granne med kyrkan i Tärna.

FOTO: PER-ERIK HAGMAN

Änglar i historia och konst

Änglar – finns dom? Ja, i vilket fall fastställdes det redan på kyrkomötet i Nicaea år 325 att de finns. Och det har de gjort, åtminstone i religiös sammanhang, alltsedan dess. Past Luther varnade förstas för missbruk och under upplysningstiden talade man om vidskepelse.

Hur som helst så besjungs änglarna i psalmer, de pryder kyrkorummen och inte minst nämns de på många ställen i Bibeln. De är en slaga himmelska varelser i människoskepnad, budbärare mellan himmel och

jord, som griper in, hjälper och beskyddar inte minst barnen. Gud kan tala genom dem till oss människor, men de kan också framföra våra böner till Gud.

Ordet ängel kommer från grekiskans angelos, som betyder just bud.

I konsten har änglar framställts på skilda sätt i skilda tider. Under 400-talet var änglarna bevingade och i präktfulla dräkter. Långt senare, under renessansen, var de nakna änglarna vanligast. Och under barocken

fick änglgestalten ibland kvinnliga drag och former.

Under 1800-talets senare del återgick man till en mer realistisk ängeltyp, ofta som ynglinggestalter i fotsida, vita dräkter.

Under medeltiden och särskilt under renessansen var änglar vanliga i andra framställningar än de rent bibliska, till exempel änglar med musikinstrument och som ljushållare. Jämför för övrigt med våra nygamla änglaspel, så populära i jultid.

INGALILL FORSS NORBERG